

A fővárosi barlangok kihasználatlan természeti csodák

142
1205

Vajon hány fővárosi tudja, hogy Budapest nemcsak a fürdők, a hidak, de a barlangok városa is? Pedig a világ egyetlen más nagyvárosa alatt sincs annyi szép és nagy barlang, mint éppen itt. Igaz, egy részüket csak szakavatott és gyakorlott barlangászok látogathatják, ám még így is négy olyan — szaknyelven speleo van, amelyet bárki megtekinthet.

A Vár-, a Pálvölgyi és a Szemlőhegyi barlangban villanyvilágítás mellett, kiépített járdákon sétálva élvezhetjük a barlangok szépségeit; míg az idegenforgalmilag kiépítetlen Mátyáshegyi barlang inkább a merészebbek és a jobb testi kondícióban lévők számára kínál egyedülálló élményt. (Overrallos, sisakos, kézilámpás túrára egyébként a Pálvölgyi barlangban is lehetőség van, természetesen csak barlangi túravezetők irányításával.) A barlangok hőmérséklete

10 fok körüli, ezért olyan kivételes túralehetőségeket jelentenek, amelyet télen-nyáron, esőben és napsütésben egyformán érdemes lenne kihasználni. E föld alatti kincsek mégis évről évre egyre kevesebb látogatót vonzanak, s még a leginkább ismert Pálvölgyi barlangot is alig 40 ezren keresik fel évente. (Nem is szólva a Szemlőhegyi barlangról, amelyre tavaly már csak alig több mint 15 ezren voltak kíváncsiak.)

A barlangok kihasználatlanságában persze nem elsősorban mi vagyunk a ludasak. Hiszen reklámanyagok, barlangokat népszerűsítő kiadványok nemigen akadnak az utunkba. A budapesti barlangok létezéséről leginkább csak szájhagyomány útján szerzünk tudomást — s ez igazán kár. Mert aki volt már barlangban, az jól tudja, hogy milyen kevés más természeti képződmény bír annyi érdekes, szép

és izgalmas — s nem utolsósorban tanulságos — látnivalóval, mint éppen a barlangok. A természeti kincsekben egyik leggazdagabb Szemlőhegyi barlangban a magasba nyúló hasadékfolyosók falait hévizekből kivált borsókövek borítják bámulatos gazdagságban. A néhol kelvirágra, másol szőlőfürtökre emlékeztető borsókövek mellett egy-egy rejtettebb zugban hófehér gipszkristályok csillognak. (Ez a sok szépség a jövő év elején felújítási munkálatok miatt rejtve marad a nagyközönség előtt, ám márciustól újra érdemes lesz felkeresni.) A Szemlő-hegytől néhány percre található hazánk egyik leghosszabb, 7,3 kilométeres barlangja, a Pálvölgyi barlang. A speleo egyedülálló érdekességei a szilafalakon keletkezett, fülgömbre, listre emlékeztető bemélyedések, fülkék, amelyeket az áramló meleg vizek alakítottak ki. (Ez a barlang ép-

pen most van felújítás alatt, január 2-ától azonban újra látogatható.) Akik pedig akár a Pálvölgyi barlang kiépítetlen szakaszába, akár a Mátyáshegyi speleóba indulnak felfedező útra, azoknak egy minden porcikájukat megmozgató, izgalmas kalandban lesz részük.

A természeti szépségeket felvonultató három barlang mellett a Vár-barlang inkább kulturális élményt nyújt. A budai Vár alatti barlangpincerendszer egy szakaszán ugyanis a magyar történelem főbb szereplőit felvonultató panoptikum tekinthető meg.

Ilyentájt, december vége felé, a téli szünet előtt talán érdemes úgy tervezni, hogy a programok közé ne csak a mozi, a diszkó, de a barlanglátogatás is bekerüljön.

• Halman Éva